

AIZKRAUKLES NOVADS

SĒRENES PAGASTA BIBLIOTĒKA

DARBA ATSKAITE

2023. gads

SATURS

<u>1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....</u>	<u>3</u>
<u>2. Finansiālais nodrošinājums .....</u>	<u>4</u>
<u>3.Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums .....</u>	<u>4</u>
<u>4. Personāls.....</u>	<u>5</u>
<u>5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība .....</u>	<u>6</u>
<u>6. Krājums .....</u>	<u>7</u>
<u>7. Novadpētniecība.....</u>	<u>9</u>
<u>8. Darbs ar bērniem un jauniešiem .....</u>	<u>9</u>
<u>9. Publicitāte .....</u>	<u>10</u>
<u>10. Sadarbības tīkla raksturojums .....</u>	<u>9</u>
<u>11. Par notikušajām un plānotajām norisēm "Latviešu Grāmatai 500" ietvaros.....</u>	<u>10</u>
<u>12.Apbalvojumi un pateicības .....</u>	<u>11</u>
<u>11. Pielikums .....</u>	<u>12</u>

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

- Vienīgā publiskā bibliotēka Sērenes pagastā dibināta 1945. gadā un atrodas Sērenes Tautas namā. 2005. gadā bibliotēkas telpas tika izremontētas un paplašinātas. No 2014.gada bibliotēkas telpās darbojas Novadpētniecības istaba, kurā ir aplūkojamas pastāvīgās ekspozīcijas par Sēreni un sēreniešiem laika posmā no 20.gs.20-o gadu beigām līdz 90-o gadu sākumam. Bibliotēkā strādājuši bibliotekāri: T. Mihailova, A. Audze, A. Arkliņa, J. Vovers, D. Auermane u.c.
- Bibliotēka ir pašvaldības kultūras, informācijas un izglītības centrs, kas nodrošina pakalpojumus un informācijas pieejamību pagasta iedzīvotājiem un visiem interesentiem. Piedalās mūžizglītības procesā un veic kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu. Bibliotēkā regulāri notiek mākslas un hobiju izstādes, tikšanās ar autoriem un radošās darbnīcas. Ar 2023.gadu aizsākta jauna tradīcija- “Lasītāju klubiņš”, kas reizi mēnesī tiekas un apspriež izlasītās grāmatas.

- **Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”**

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	X

- Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas, bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi. Nākamā akreditācija plānota 2025.gada 23.oktobrī.
- Pārskata periodā īstenotie uzdevumi:
  - ✓ Visiem bibliotēkas lietotājiem, vietējās kopienas iedzīvotājiem un citiem interesentiem tika nodrošināta mūžizglītība un personīgās izaugsmes iespējas, tika nodrošināta brīva literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšana, tika sniegti bezmaksas informatīvie un bibliotekārie pakalpojumi;
  - ✓ Tika uzturēti bibliotēkas krājumi un papildināti ar jaunieguvumiem, kuri atbilst bibliotēkas apmeklētāju interesēm un krājuma komplektēšanas politikai;
  - ✓ Notika sadarbība ar citām publiskajām bibliotēkām, lai nodrošinātu bibliotēkas lietotājus ar nepieciešamo informāciju vai pakalpojumiem;
  - ✓ Bibliotēkas lietotāji tika nodrošināti ar prasmju un iemaņu izkopšanu informācijas tehnoloģiju lietošanā;
  - ✓ Turpināts darbs pie pagasta kultūras vērtību aprites un saglabāšanas;
  - ✓ Tika organizētas kultūras norises un tajās iesaistīti vietējās kopienas iedzīvotāji;
  - ✓ Tika veikts mērķtiecīgs un sistemātisks darbs ar bibliotēkas lietotājiem, veicinot izglītotas, informētas un kulturālas sabiedrības veidošanu;
  - ✓ Bibliotēkas vadītāja ieguva profesionālās pilnveides izglītības apliecību par 160 stundu kursu bibliotēku zinību pamatos;
  - ✓ Notika sadarbība ar citām pagasta iestādēm (pagasta pārvaldi, Tautas namu).
- Īstenotie uzdevumi ir apliecinājums tam, ka Sērenes pagasta bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas centrs ikvienam, kurš vēlas mācīties, dalīties un radoši izpausties.

2. Finansiālais nodrošinājums

Sērenes pagasta bibliotēkas krājums veidojas no budžetā apstiprinātajiem līdzekļiem, dāvinājumiem un bez atlīdzības nodotajiem eksemplāriem.

1.tabula „Bibliotēkas izdevumi”

	2021	2022	2023
Izdevumi kopā (EUR)	14783	12114	15374
Darbinieku atalgojums	8047	7062	8612
Krājuma komplektēšana	2246	2249	2247

Pašvaldības piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai nav attīstību veicinošs, nodrošina tikai bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Piemēram, periodisko izdevumu pasūtīšanai 2023.gadam tika piešķirti 650 eiro un izlietoti 649 eiro par 19 izdevumiem, bet 2024.gadā ar piešķirto summu (650.00) nepietika, tāpēc nācās “aizņemties” no grāmatām paredzētās naudas 96 eiro, lai par 713 eiro pasūtītu 14 izdevumus, kas ir par 5 izdevumiem mazāk. Arī grāmatām paredzētā nauda ir nepietiekama, ņemot vērā sadārdzinājumu, piemēram, 2022.gadā varēja iegādāties 143 grāmatas, bet 2023.gadā 132 grāmatas, jo nācās “aizdot” preses abonēšanai.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas tehniskais stāvoklis ir labs.

Bibliotēka ir aprīkota ar 3 datoriem un multifunkcionālu iekārtu printēšanai, skenēšanai un kopēšanai, kura diemžēl patērē daudz tintes, un jāmaina kārtidžs ik pēc trīs mēnešiem.

2.tabula „Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums	Piezīmes
Datori	1	3	3 datori- 6g.	labs
Multifunkcionālā iekārta “Brother MFC-J6720DW”		1	1 iek.-6g.	apmierinošs

- **Problēmas**

1. Komunikācija ar IT jomas speciālistiem ir problemātiska.
2. Printeris ir neekonomisks, jo tintes kārtidžs bieži jāmaina (4 reizes gadā)

4. Personāls

2023. gadā bibliotēkas vadītāja, kas ir vienīgā pilnas slodzes darbiniece, apguva LNB profesionālās pilnveides izglītības programmu "Bibliotēku zinību pamati" (160h). Tika apmeklētas Aizkraukles novada centrālās bibliotēkas organizētās apmācības un semināri. Lielu atbalstu neskaidriību gadījumos sniedz Jaunjelgavas pilsētas bibliotēkas vadītāja Aina Strazdiņa, kā arī Aizkraukles novada bibliotēku darba metodiķe Regīna Kviene.

3. tabula **Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi.**

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums	Stundu skaits
1.	20.02.- 07.06.2023.	LNB <i>klātienē</i>	KAC	Bibliotēku zinību pamati	160
2.	18.01.2023.	<i>attālināti</i>	Aizkraukles novada dome	Darbs sistēmā "Lietvaris"	3
3.	02.02.23.	<i>attālināti</i>	"KISC piedāvātie e-resursi latv.val.Latvijas bibliotēkām"	KISC	2
4.	02.03.23.	<i>attālināti</i>	"Gadsimta stāsti" Latvijas nacionālā vēstures muzeja iesaistes platforma	LNVM	2
5.	09.03.23.	Aizkraukles NCB	Aizkraukles novada Kultūras pārvaldes bibliotēku metodiķe R.Kviene	Aizkraukles novada publisko bibliotēku darbinieku seminārs	4
6.	17.05.2023.	<i>attālināti</i>	"Mācību centrs SA"	Ugunsdrošības pamatprasības	20
7.	08.06.2023.	Valmieras IB, Mazsalacas pilsētas bibliotēka	Aizkraukles novada Kultūras pārvaldes bibliotēku metodiķe R.Kviene	Pieredzes-izbraukuma seminārs	8
8.	27.07.2023.	Elejas pils.bibl., Biržu pilsētas bibliotēkas (Lietuva)	Jaunjelgavas pilsētas bibliotēka un struktūrvienības	Pieredzes apmaiņas brauciens	8

9.	14.09.2023.	Pļaviņu bibl.	Pļaviņu bibl.vadītāja sadarbībā ar R.Kviesi	Pieredzes apmaiņas brauciens	5
10.	12.10.2023.	Neretas bibliotēka	Neretas bibl.vadītāja sadarbībā ar R.Kviesi	Izbraukuma seminārs ‘‘Mācies, radi, dari’’ Pieredzes- izbraukuma seminārs ‘‘Novadpētniecības nozīme kopienu veidošanā-no senatnes līdz mūsdienām’’	5
11.	14.12.2023.	Aizkraukles NCB	Aizkraukles novada Kultūras pārvaldes bibliotēku metodiķe R.Kviese sadarbībā ar Aizkraukles NCB	Aizkraukles novada publisko bibliotēku darbinieku seminārs	4

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēka atrodas Sērenes pagasta Tautas nama ēkas pirmajā stāvā. Pie ieejas izveidota uzbrauktuve, lai bibliotēkā ērti varētu iekļūt cilvēki ar kustību traucējumiem, gados vecāki cilvēki un māmiņas ar maziem bērniem. Bibliotēkā lasītājus sagaida ērti iekārtotas telpas, pārskatāmi sakārtotas grāmatas un prese. Telpu vizuālais noformējums ir pakārtots lietotāju vajadzībām. Telpas ir gaišas un saulainas. Iekārtotas piecas vietas lasīšanai. Visa gada garumā bibliotēkā ir dažādas izstādes, pasākumi un radošās darbnīcas. Bibliotēkā ir brīvi pieejami interneta pakalpojumi.

Bibliotēkas vadītāja apmeklētājiem sniedz konsultācijas par pieejamiem grāmatu un periodisko izdevumu krājumu resursiem, kā arī apmāca seniorus datora lietošanas jautājumos.

4. tabula „Bibliotēkas pamatrādītāji ”

	2021	2022	2023	% salīdzin ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	136	106	114	-22; 7,5
t. sk. bērni	31	25	25	-19; 0

Fiziskais apmeklējums	783	878	1271	10,8; 44,7
t. sk. bērni	89	107	144	20; 34,5
Virtuālais apmeklējums (ieskaitot facebook kontu)	506	24	3977	-95; 16470
Izsniegums kopā	2415	2429	2571	0,45; 5,84
t.sk. grāmatas	844	835	1170	-1; 40,1
t. sk. periodiskie izdevumi	1571	1594	1270	1,46; -20
t.sk. bērniem	178	169	257	-5; 52
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	17.2	12	14,9	-30,2; 24
t.sk.bērni līdz 18.g.	23	18		-21,7;
Iedzīvotāju skaits	789	781	761	-1; -2,5
t.sk. bērni (līdz17g.)	135	142	135	5,18; -4,9
Statistikas portāls				

Mācību gada laikā skolēni galvenokārt izmanto bibliotēkas Aizkraukles un Jaunjelgavas pilsētās, jo tur mācās. Sērenes pagasta bibliotēku vairāk apmeklē vasaras brīvlaikā, lai lasītu skolas ieteicamā saraksta grāmatas.

Veciem un slimiem cilvēkiem, kuri nespēj paši nokļūt līdz bibliotēkai, grāmatas un preses izdevumus piegādāju mājās. Ir arī lasītāji, kuri brauc no Aizkraukles, Jaunjelgavas, Seces un Staburaga, jo Sērenes bibliotēka ir pa ceļam no vai uz darbu.

Bibliotēka izmanto starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumus. Galvenā sadarbība ir ar Jaunjelgavas, Seces un Staburaga bibliotēkām.

5. tabula „SBA rādītāji”

SBA	2020	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibl. saņemto dokumentu skaits	8	1	2	5
Uz citām Latvijas bibl..nosūtīto dokumentu skaits	19	9	17	10

6. Krājums

Bibliotēkas krājums 2023. gadā komplektēts gan ar nozaru (filozofija/psiholoģija, sociālās zinātnes, dabas zinātnes, tehnika, lauksaimniecība, māksla) grāmatām, gan ar daiļliteratūru, t.sk. bērnu grāmatām, gan ar plašu laikrakstu un žurnālu klāstu.

No iegādātajiem jaunumiem 23 % ir paredzēti bērnu un jauniešu auditorijai . Krājums tiek papildināts, sadarbojoties ar SIA “VIRJA L/K” un izdevniecību” Latvijas Grāmata”. No apgāda “VIRJA” jebkuru grāmatu iespējams saņemt izdevīgā laikā un par pieņemamām cenām, apgādam ir labi pārskatāma mājas lapa.

Sērenes pagasta bibliotēkas krājums ir samērā daudzpusīgs, draudzīgs lasītājam un atbilst komplektēšanas politikai. Bibliotēkas krājuma daudzveidība apmierina bibliotēkas lietotāju pieprasījumu un intereses.

Nozīmīgs krājuma papildinājums ir dāvinājumi: LNB projekta “Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros un no individuālajiem dāvinātājiem saņemtās grāmatas.

6.tabula „**Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums**”

	2021	2022	2023
Finansējums krājuma komplektēšanai	2246	2249	2247
t.sk. pašvaldības finansējums	2246	2249	2247
grāmatām	1596	1600	1502
t.sk. bērnu grāmatām	326	326	439
Periodiskajiem izdevumiem	650	649	745
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā	2,9	2,9	2,9

7. tabula „**Krājuma rādītāji**”

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi	594	570	605
Grāmatas	190	178	206
t.sk. latviešu daiļliteratūra	54	113	65
t. sk. bērniem	42	39	46
Izslēgtie dokumenti	445	546	119
Krājuma kopskaits	5375	5401	5898
Grāmatu krājuma apgrozība	0,17	0,16	0,23
Periodisko izdevumu apgrozība	0,32	3,36	1,45

2023. gadā bibliotēkas lietotājiem bija pieejama www.letonika.lv , kas tika apmeklēta 83 reizes..

7. Novadpētniecības darbs

Ar publikācijām Sērenes pagasta bibliotēkas Facebook kontā tiek atsvaidzināta informācija par paveikto darbu novadpētniecības laukā (Sērenes pašvaldība 2014.gadā piešķīra atsevišķu telpu pie bibliotēkas, kur izvietot materiālus par Sērenes pagasta vēsturi un cilvēkiem) un aktualizēts aicinājums sēreniešiem iesaistīties novada izpētē.

Pagasta svētku ietvaros bibliotēkā notika sērenieša J. Vovera amatierfilmas demonstrācija par kolhozu ‘‘Sērene’’ 20.gs.80-os (Attēli Nr.9, Nr.10). Pasākums pulcēja kuplu auditoriju, tai skaitā kolhoza bijušos darbiniekus, viņu ģimenes locekļus, bērnus un mazbērnus. Ieskatam īss video [Facebook](#)

Pasākums tika atspoguļots arī Aizkraukles novada laikrakstā ‘‘Staburags’’ (Attēli Nr. 34,35,36)

Bibliotēkā un Facebook kontā var noskatīties sērenieša M.Ziemeļa un A.Ozoliņa ar dronu filmētā Sērenes panorāma mūsdienās [Facebook](#)

Ir izveidota viktorīna par Sērenes kultūrvēsturi un dabu, kas pieejama gan papīra , gan digitālajā formātā tiešsaistē [Ko tu zini par Sērenes pagastu? - Details - Kahoot!](#) (Attēli Nr.13, Nr.14) Abi pasākumi raisīja lielu interesi, kā rezultātā tika papildināts novadpētniecības krājums ar foto materiāliem un atmiņu stāstiem.

Sērenes pagasts un bibliotēka tika izgaismoti arī projekta [#cilvēkvieta](#) Sēlijas ekspedīcijas ietvaros (Pielikums Nr.33)

8. Problēma

Novadpētniecības materiāli nav rekatalogizēti,.

9. Risinājums

Atbilstošu kursu apmeklējums. Pieredzes apmaiņa ar kolēģēm. Uzsākt rekatalogizāciju, aprakstīšanu un iekļaušanu BIS ALISE.

8. Projektizstrāde

2023. gadā Sērenes bibliotēka nav piedalījies projektu konkursos.

9. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Ģimenēm ar bērniem tika organizēts Lieldienu pasākums ‘‘Raibais rīts bibliotēkā’’, kurā apmeklētāji aktīvā un radošā veidā iepazīna Lieldienu tradīcijas, dramatizēja pasaku, piedalījās radošā darbnīcā un klausījās bērnu popgrupas ‘‘Kukuragi’’ dalībnieces Esteres izpildītās dziesmas (Attēli Nr.5, 25)

Lieldienu pasākumā tika atklāta lasāmpalodze bērniem, kas uzturēšanos bibliotēkā padarīs vēl omulīgāku (Attēls Nr.5).

Pagasta svētku ietvaros bērniem un jauniešiem tika piedāvāts interaktīvs konkurss [Ko tu zini par Sērenes pagastu? - Details - Kahoot!](#) par Sēreni www.kahoot.com vietnē, kā arī radošā darbnīca ‘‘T-krekla otrā dzīve’’, izmantojot grāmatas ‘‘Eko bērni’’ idejas un popularizējot dabai draudzīga dzīvesveida nozīmi, kas ļaus ikdienā dzīvot ‘‘zaļāk’’ (Attēli Nr.11, 12, 13,14)

10. Publicitāte

- Sociālie tīkli

Sērenes pagasta bibliotēkas konta Facebook vietnē [Sērenes pagasta bibliotēka | Facebook](#) sekotāju skaits gada laikā ir pieaudzis līdz 208 sekotājiem (lapa tika izveidota 2022. gada 10.decembrī). Regulāri ievietoju aktuālo informāciju par bibliotēkas darbu un pasākumiem. Gada laikā lapai ir 3784 apmeklējumi, sasniegtā auditorija 27 842, publicēta 91 saturvienība [Meta Business Suite \(facebook.com\)](#)

- Vizuālā informācija

Pie Tautas nama, kurā atrodas arī bibliotēka ir norādes uz pagasta iestādēm, tai skaitā arī uz bibliotēku. Pirmajā stāvā pie durvīm uz bibliotēku ir informatīva plāksnīte ar informāciju par bibliotēkas darba laiku un uzrakstu Trešais Tēva dēls – bezmaksas internets. Par norisēm bibliotēkā iedzīvotāji tiek informēti, izliekot afišas publiski pieejamās vietās: pie pašvaldības informatīvā stenda, pie veikala, pie daudzdzīvokļu mājām un bibliotēkā, kā arī Facebook vietnē. Lasītājus informēju arī telefoniski.

- Izstādes

Lai iepazīstinātu lasītājus ar aktuālo literatūru, bibliotēkā tika iekārtotas 17 grāmatu izstādes: jauniegūto grāmatu izstādes; tematiskās grāmatu izstādes, kas ilustrē mākslas un hobijs izstādes; izstādes, kas veltītas autoriem, aktieriem, māksliniekiem-jubilāriem (Attēls Nr.30)

Gada laikā bibliotēkā varēja vērot 6 mākslas izstādes (gleznotāji T.Kalviške, L.Caune, R.Rinkēviča, B.Holus, V.Dičkovskis; makramē mākslinieces JUTA ART izstādes) un divas hobijs izstādes (pūcīšu un Ziemassvētku apsveikumu atklātņu kolekcijas) (Attēli Nr.1,4,6,7,15, 21,22, 23, 24, 26, 28,31)

- Radošās darbnīcas

Ņemot vērā bibliotēkas lasītāju vēlmi, tika organizētas trīs makramē meistarklases sadarbībā ar makramē mākslinieci JUTA ART. Rezultātā ir izveidojusies Sērenes makramē studija, kuras dalībnieces aktīvi iesaistās pagasta un bibliotēkas pasākumu noformēšanā (Attēli Nr. 6,8,19).

- Tikšanās ar radošām personībām

2023.gadā notikušas 5 tikšanās ar gleznotājiem (T.Kalviške, L.Caune, R.Rinkēviča, B.Holus, V.Dičkovskis) , 2 tikšanās ar novada dzejniekiem (S.Vanaga, E. Svilo, B. Čūdere, E.Pirktiņa) (Attēli Nr.1, 4, 7, 15, 17), tikšanās ar pūču kolekcionāri M.Rāceni un amatierfilmu autoru J.Voveru (Attēli Nr. 9, 35)

- 2023.gadā aizsākta jauna tradīcija “Lasītāju klubiņš”, kurā lasītāji tiekas reizi mēnesī, lai runātu par grāmatām (Attēls Nr.20).

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Izveidojusies un turpinās laba sadarbība ar pagasta Tautas nama vadītāju Gunitu Krievāni, kopīgi plānojot un organizējot pagasta svētkus, piedāvājot bibliotēkas telpas apspriedēm un darbnīcām. Cieša sadarbība ir ar Jaunjelgavas pilsētas bibliotēku un tās struktūrvienībām.

13. Par notikušajām un plānotajām norisēm “Latviešu Grāmatai 500” ietvaros.

“Latviešu Grāmatai 500” ietvaros Sērenes bibliotēka rosinājusi lasītājus un kopienas sabiedrību piedāvāt savas vērtīgākās un senākās grāmatas, lai izveidotu izstādi.

2024.gadā plānots izveidot seno grāmatu izstādi.

14. Apbalvojumi un pateicības nav saņemtas.

Sagatavoja:

Rea Vovere

Aizkraukles novada

Sērenes pagasta bibliotēkas vadītāja

25.01.2024.

Pielikums

Attēls Nr.1

Tikšanās ar mākslinieci Taigu Kalvišķi zīda gleznu izstādes “Eņģeļi pār pasauli” noslēgumā 31.01.23.

Attēls Nr.2

Sveču dienai veltīts pasākums ar Liliju Ziediņu sadarbībā ar Tautas namu 03.02.23.

Attēls Nr.3.

Tikšanās ar sērenieti, dzejnieci un fotogrāfi Sandru Vanagu 14.03.23.

Attēls Nr.4.

Tikšanās ar mākslinieku izstādes ‘‘Harmonijā ar dabu’’ autoru jaunielgavieti Bernāru Holu 31.03.23.

Attēls Nr.5. Lieldienu pasākums ģimenēm ar bērniem ‘‘Raibais rīts bibliotēkā’’ 10.04.23.

Attēls Nr.6.

Makramē dekoru meistarklase ar JUTA ART 15.04.23.

Attēls Nr.7.

Tikšanās ar mākslinieku Valēriju Dičkovski izstādes “Nokrīt migla, nokrīt rasa, es atradu kumeliņu” noslēgumā 21.05.23.

Attēls Nr.8.

Makramē somiņu meistarklase ar JUTA ART 14.06.23.

Attēls Nr.9.

Pagasta svētku sākums ar sērenieša J.Vovera amatierfilmas par kolhozu “Sērene” demonstrāciju

Attēls Nr.10.

J.Vovera amatierfilmas par kolhozu "Sērene" demonstrācija pulcēja visu paaudžu sēreniešus.

Attēls Nr.11.

Bibliotēkas vadītā darbnīca "T-krekla otrā dzīve" pagasta svētkos. Meitenes demonstrē pašu gatavotos iepirkumu maisiņus.

Attēls Nr.12.

Bibliotēkas vadītā darbnīca "T-krekla otrā dzīve" pagasta svētkos.

Attēls Nr.13.

Konkurss “Ko tu zini par Sēreni?” (papīra formātā) pagasta svētkos 05.08.23.

Attēls Nr.14.

Konkurss “Ko tu zini par Sēreni?” (tiešsaistes formātā www.kahoot.com) pagasta svētkos 05.08.23.

Attēls Nr.15.

Tikšanās ar mākslinieci Ligitu Cauni izstādes “Mana dzimtene-Latvija” noslēgumā 09.09.23.

Attēls Nr.16.

Dzejas dienu pasākumā “Dzeja-dvēseles valoda” novada dzejnieces E.Svilo, B.Čūdere, E.Pirktiņa pie bibliotēkas

Attēls Nr.17.

Dzejas dienu pasākumā “Dzeja-dvēseles valoda” novada dzejniece Sandra Vanaga, mūziķa Artūra Zemnieka ģimene

Attēls Nr.18.

2023. gadā aizsākta jauna tradīcija- “Lasītāju klubiņš”. Pirmā tikšanās 07.12.23.

Attēls Nr.19.

Makramē lustru meistarklase ar JUTA ART 04.11.23.

Attēls Nr.20.

07.12.23. "Lasītāju klubiņā" runājām par bērnišas mīļākajām grāmatām, kā arī tikāmies ar pūču kolekcijas autori Maldu Rāceni izstādes "Pūču salidojums" noslēgumā.

Attēls Nr.21.

Vairāk kā 200 atklātņu lielā kolekcija sāкта 1945.gadā. Ciemojoties Latvijā, uzdāvināta Taigai Kalvišķeitoreiz Aizkraukles Mākslas skolas direktorei.

Attēls Nr.22.

Atklātnes eksponētas uz 12 planšetēm tematiskās grupās.

EMOCIJU KOKTEILIS

RASMAS RINKĒVIČAS
GLEZNU IZSTĀDE

SĒRENES PAGASTA BIBLIOTĒKĀ

14.09. - 14.10.

Attēls Nr.23.

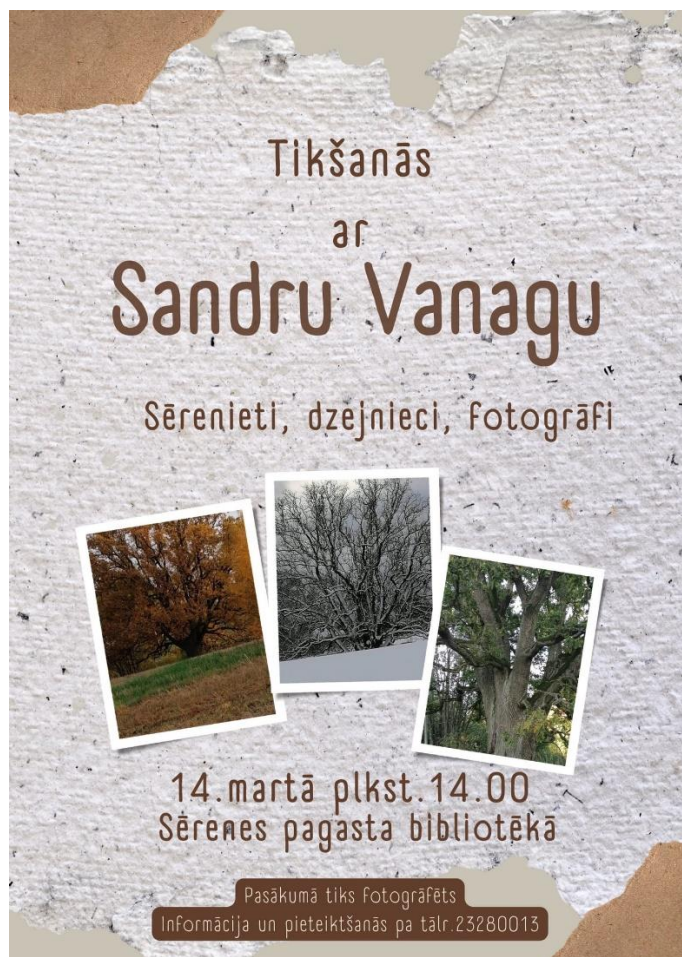
Attēls Nr.24.

Attēls Nr.25.

Attēls Nr.26.

Attēls Nr.27.

**TIKŠANĀS AR
MĀKSLINIEKU
BERNĀRU HOLUS**

I ZSTĀDES NOSLĒGUMS

Atnāc un tu varēsi dzirdēt stāstu, kāpēc Bernārs savos 50 gados pievērsies gleznošanai, kas viņu iedvesmojis un kā tapuši izstādē redzamie mākslas darbi.

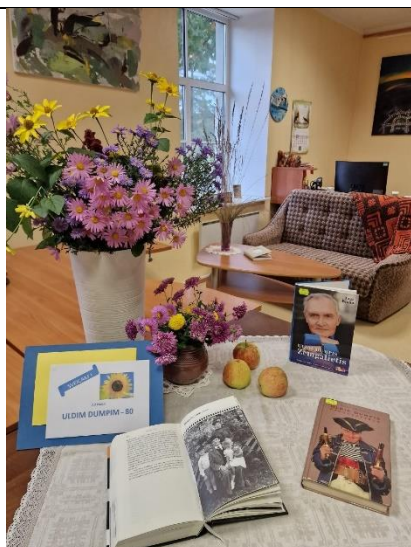
31/03/23 PLKST.16.00

SĒRENES PAGASTA BIBLIOTĒKĀ
PASĀKUMS TIKS FOTOGRĀFĒTS UN FILMĒTS

Attēls Nr.28.

Attēls Nr.29.

Attēls Nr.30.

Attēls Nr.31.

Edgars Ražinskis

2023. gada 24. Oktobris

Ar Sēreni man saistās viens no lielākajiem Latvijas dabā piedzīvotajiem wow un oho brīžiem. Pirms vairākiem gadiem, pavasarī, laikā, kad bērziem tecēja sulas, mēs ar sievu apmeklējām Korkules ūdensriņķus un Sērenes karsta kriteni. Abi ģeoloģiskie brīnumi, kuru nosaukumi vien liek izbrīnā saraut uzacis, ir saistīti, turklāt tiešā veidā. Mēs bijām liecinieki tam, kā caur vairākām atverēm zemē, pilnībā pazūd nelielā Korkules upīte un tas pats ūdens pēc metriem 200 izšļācas no stāvas nogāzes. Piedzīvotajam veltīju pat rakstu: <https://www.25wolves.com/lv/korkule-un-tas-udensrijeji/>

Sērenē ir vēl kāds brīnums - nosargātā un koptā [Sērenes pagasta bibliotēka](#), kurā sastopam Rea un Jāni Voverus. [Rea Vovere](#), kā pati to dēvē - viena cilvēka bibliotēku - vada kopš pērnā gada decembra. Viņa atzīst, ka atrodas tādi, kas apšaubā bibliotēkas nepieciešamību, sakot, ka no tās nav jēgas, jo tā neko neražo. Uz ko Rea atbildi, nu kā neražo, cilvēks pirms koncerta apmeklējuma varbūt nopirks kādu konfekšu kasti vai jaunas zeķes vietējā veikalā. Bet ja nopietni, te ik nedēļu tiek saražota kāda meistarklase, izrāde, koncerts vai tikšanās ar kādu mākslinieku. Līdz mūsu sarunai, kas norisinās augusta vidū Rea te jau ir paspējusi izveidot četras izstādes, kas ciemam ar 250 iedzīvotājiem ir solīds rādītājs.

Nav brīnums, ka Sērenē mājā nostalgia pēc ražošanas, te padomju gados, pateicoties apsviedīgai vadībai, ne tikai cepta maize un audzēti broileri, bet ražotas arī VEF telefonu klausules un Rīgas fabrikas "1.maijs" apavu sagataves. Jānis šogad bibliotēkā izrādījis paša veidotu dokumentālo filmu par Sēreni padomju gados, kurā apskatāma kolhoza ikdiena, galvenokārt caur lauku darbiem, taču kā pats atzīst, skatītājus, kuru savācies krietns pulks, vairāk interesējis filmā saskatīt savus draugus un radniekus, daudzi no kuriem sen jau ir aizsaulē. Ar Jāni runājam par Sērenes īpašo kodu, daudz runājam par dabu, Daugavu ar tās milzīgajiem samiem un četriem gadalaikiem, pakalniem, akmeņiem un avotiem. Par apkārtnes bezgalīgajiem mežiem, kas dod gan padarīta darba prieku, gan iespēju aizmukt no ikdienas rūpēm.

[#cilvēkvieta](#) stāsts tapis apkopojot Sēlijas ekspedīcijas novērojumus, no 15.-17. augustam, kurā es devos kopā ar [LKA Kultūras un mākslu institūts](#) zinātnisko asistenti [Lolita Ozolina](#) un Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras socioloģijas un menedžmenta 3. kursa studenti Ilvu Opmani.

Foto: Vitālijs Prutskis

Pateicamies par atbalstu [Aizkraukles novads](#) un [Jēkabpils novads](#) Latviešu vēsturiskās zemes [#latviešuvēsturiskāszemes](#) [#sēlija](#) [#vietasidentitāte](#) [#apceļosēliju](#) [#atklājsēliju](#) [#cilvēkvieta](#)

Sērene bija, ir un būs!

www.staburags.lv - 02.08.2023 - 14:51368

[Twitter](#)

[Facebook](#)

[Email](#)

5. augustā norisināsies pagasta svētki "Sērene bija, ir un būs". Aktīvi svētku veidošanā iesaistās arī Sērenes pagasta bibliotēka, jo, kā pastāstīja iestādes vadītāja Rea Vovere, pulksten 10 te sāksies filmu seanss "Sērene toreiz un tagad" — par Sērenes dzīvi pagājušajā gadsimtā un arī mūsdienās. Šīs puses notikumus un ļaudis savās filmās ir iemūžinājis Jānis Vovers. Taču pirms svētkiem sērenieši aicināti

bibliotēkā apskatīt izstādi “Ko tu zini par Sēreni?”, kurā ir interesanti fakti par Sērenes dabu un vēsturi. Bibliotēkas “Facebook” lapā tiks publicēti arī konkursa par Sēreni jautājumi. Nav jāskumst tiem, kas ar internetu nedraudzējas, jo jautājumus varēs uzzināt bibliotēkā. Svētku laikā varēs uzzināt gan atbildes uz jautājumiem, gan arī konkursa veiksmniekus. Attēlā — kadrs no amatierfilmas par Sēreni.

Nr.35

Sērenes svētkos prezentē amatierfilmu par pagastu

[Iveta Skaba](#) - 05.08.2023 - 12:01378

[Twitter](#)

[Facebook](#)

[Email](#)

5. augustā Sērenes pagastā norisinās svētki “Sērene bija, ir un būs”. Tie sāksies ar amatierfilmu demonstrēšanu par Sērenes pagastu. Tajās būs ieskats senākā un ne tik senā pagātnē, un tas būs iespējams,

pateicoties sērenietim Jānim Voveram, kurš pagasta notikumus iemūžinājis kinolentē. Ar domubiedriem Jānis savulaik Sērenes bibliotēkā iekārtoja novadpētniecības istabu, jo ir pārliecināts, ka vēsturi nevar aizlaist postā.

Ar Jāni Voveru tiekamies Sērenes bibliotēkā, kas savulaik bija arī viņa darbavieta. Tagad te strādā Jāņa sieva Rea.

Nr.36. Ivetas Skabas raksts "Tā ir mūsu dzīve, mūsu vēsture!" laikrakstā "Staburags" 04.08.2023.

nr.59 (8337)

4 STABURAGS INTERVIJA
PĒKTDIENA, 2023. GADA 4. AUGUSTS

Tā ir mūsu dzīve, mūsu vēsture!

Rīc. Sērenes pagastā norisināsies svētki "Sērene bija, ir un būs". Tie sāksies ar amatierfilmu demonstrāciju par Sērenes pagastu. Tajās būs iekārtoti senāki un ne tik senā pagatā, un tas būs iespējams, pateicoties sērenietim Jānim Voveram, kurš pagasta notikumus iemūžinājis kinolentē. Ar domubiedriem Jānis savulaik Sērenes bibliotēkā iekārtoja novadpētniecības istabu, jo ir pārliecināts, ka vēsturi nevar aizlaist postā.

IVETA SKABA

Ar Jāni Voveru tiekamies Sērenes bibliotēkā, kas savulaik bija arī viņa darbavieta. Tagad te strādā Jāņa sieva Rea.

Zeme mērita dažādām vajadzībām

— Sērene ir jūsu dzimtā puse?
— Nē. Esmu no Aglonas. Pirms 50 gadiem — 1973. gadā — beidzu Aglonas vidusskolu. Pēc tam iestājos Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā, Agromijas fakultātē. Pabeidzu 1978. gadā.

— **Ka nokļūst Sērenē?**
— Tā bija sagādāta. Sērenes kolhoza, grēdskolēdāja Jāņa Spūls meklēja agromistu. Kopā ar bērnību Jāni Svēti bija atraukuši uz akadēmiju. Bija starpbrīdis. Pie manis pienāca kura vecāka un teica: tur divi vīri meklē sev kadru. Sērkāms, paturājamies, padomā, kur tad Sērene ir, un piekrišu. Tā es te 1978. gadā nokļuvi.

Bet vienbrīd aizgāju prom. Iepazīnos ar nākamā sievu, un nolēmu pārcelties tuvāk Rīgai, jo viņa vēl studēja. Atrādām Pēternieku, kur sāka strādāt Jelgavas LLT pilnspalmečība "Pēternieki". Rūpniecības uzņēmums Jelgavā nedēļā apņēma ražo lauksaimniecības produkciju, lai nodrošinātu strādniekus ar pārtiku. Nostrādāju trīs gadus. Kadru maiņa bija, atvaļinājuma

netiec. Salīdzināju, novērtēju, rēķināju uz Sēreni kolhoza priekšsēdētājam Jānim Spūlim. 1984. gadā esmu atpakaļ Sērenē nu jau ar sievu! Sieva darbojās Jaunjelgavas vidusskolas direktora Iļģas Greiņiņa bija pārstāvējis un apmierināts, ka viens pedagogs kļuvis par skolotāju, un darbojoties. Sieva kā skolotāja, sāka kuma mācīja latviešu valodu, tad angļu valodu.

Sinēka tā, ka Sērenes zemi esmu mēris dažādām ļaun vajadzībām: plavas gabalus plašanai un ganīšanai, biešu gabalus rašanai, mazdarīnājis, no 1992. līdz 1996. gadam īstenojot Zemes reformu, lēdola nā īpašumu pērkārtis zemes un no 2000. līdz 2023. gadam sērenie-

tiem ierādīja kapavietas Totiņu kap-
setā.

— Kādi jūms bija pirmie īspai-
di par Sēreni?
— Tikko biju beidzis augstskolu,
no kolhoza lēdolas nāz ko zināju.
Sērenē ir ļoti labestīgi cilvēki, ar ko-
riem varēja viegli saprasties. Tajpē-
c arī pamuku no "Pēterniekiem". Pa-
teicēties radotai un darbigai valdei
un čāklājiem visās nozarēs strādā-
jošajiem, kolhoza piedzīvoja īstu eko-
nomisko sprādzienu: cepa maizi, au-
dēja šampinjonus, ražoja korvius
"Dzintaram", skrīvēja telefona klu-
sules. Svā apavu sagataves, būvēja
ražošanas objektus un dzīvojamās
maijas, bet pamatnozāres, protams,
palika lopkopība un augkopība. No
tiem laikiem centrs nav īpaši maini-

ies, tikai ķēvis zaļuks un sakoptāks.
Līvānu tīpu un dāudzdzīvokļu mā-
jas būvētas kolhoza laikā, bet naku-
sas klat arī jaušības.

Sevis izpausmes forma

— Kolhoza laikā un vēlākus no-
tikumus esat uzpēmis amatierfil-
mā. Kā jūs izlēmāt ņemt rokā ka-
meru un to visu iemūžināt?
— Droši vien katram iekšā sēž
kāda sevis izpausmes forma. Man
patīk dokumentēt. Kad mācījās slo-
kā, fotografēju. Kad studēju, arī fo-
tografēju. Tad gribējis uzņemt ko
kustīgu. Akadēmijā bija Sahiedrisko
profesiju fakultāte, un tur bija kino-
amatieru studija. Toreiz dokumen-
tālās kino bija topā. Uz to "pavil-
kos". Kinoamatiera izlaidumu ne-
piedzīvoja, jo beidzās studijas. Tad
bija armijas nometne, milāristi ie-
deva kameru un teica: filmē, tu tur
esi studējis, būsi mums "kinoloģisks"
un fotogrāfs! Neriznā, lo, safilmēju,
jo gālā rezultātu neredzēju.

Kad atbraucām uz Sēreni, gribē-
jis to visu turpināt. Čāpu pie arod-
biedrības vadītājas Noras Adlērtes
ar ierosinājumu par kinokameras
iegādi. Toreiz tā maksāja 500 rubļu,
kas tam laikam bija liela nauda. Ka-
meru nopirkā, un, lūk, tur tā jopro-
jam ir. Salīdzinot ar mūsdienām,
filmēšanu un filmu apstrādi bija mo-
kosa. Bet gribēju to darīt un, kā va-
rēju, darīju.

— Kāds bija filmēšanas pro-
ces?
— Vispirms bija jābrauc uz Rīgu
un jāpērk filmiņa. Tā bija viegli pie-
ejama un neba dārga. Tādas tās
bija (rāda filmiņu — aut.), 16 mm,
ar dažādām ierīkām. Šis "rullis" iet
tikai trīs minūtes, tāpēc vajadzēja

labi pārdomāt, ko filmēt, kādā ve-
sturā, ātrāvērtē apģimeņos, kādā
re kompozīcijā, ēdādībā, jo tas
rāki viens pievērš tuviā, ēdāms at-
tālmā daudā — viens šķēdānā no
filmā, cits anālmā. Tā visu notika.

— Ar šo kameru joprojām var
filmēt?
— Neesmu gan mēģinājis. Do-
māju, ja vēlākā akumulatoru, tad
darbotos. Tas bija ātrāvērtē, un filmā
bija jāvērtē tumsā. Tas bija sare-
ģināts, neka fotoaparātam. Viena ka-
sete bija pilna, otra tālā, un pēc tās
tas bija jāskatās. Uzdāvēti arī nē-
devās.

Rekviēms aizgājušajiem

— Kas sājis kinolēdētis notikmē?
— Daudz filmiņu ģimeņu, kēdho-
ram vēltības kādas 40 minūtes. Ma-
nā filmā filmēti kopā vīnā liela
filmā aparātu kolhoza nēnāpādā,
to sagādānu pats, bet bija ar deklē-
tu — tāva pats filmā. Vīnāra
Jaunjelgavā kolhoza partijas sekre-
tāri parādījis, ko esmu satilmējis.

Ap 2010. gadu bija iespēja veiklu
mu nēnāpēt, un tagad tā ir DVD
formātā. Kad digitalizējis, uz DVD
diskā pievienota mūzika. Padalījis
ar bijušajiem darbābiedriem, liela
kā pirmizrāde notika dāudzdzīvok-
ļu māju kultūrē nedaudzām pēnā-
cinātiem interesentiem. Visiem pa-
tiku, un tas dara prieku. Vīņi redz
pats sevi vai radniekus. Kādā bija ie-
klicis "You tube". Dēnāpā, ka tur bō
mūzika. Pagāja laiks, un akotus, vairs
nav, parādīs. Nēdēnāpā, tā kā pie-
vienota mūzika, varbūt tas saistīts ar
autortiesībām. Interesanti, ka pats
esmu policis bez neviena diska. Tad
nu klausījujos tos, kam esmu devis
un dabūju. Publikāli apskatiet vēl
nav rādīta, evētkas bō pirmā reize.
Pats nebūju sen skatījis, un daudzi
personāli jau ir mūžībā. Tas ir rek-
viēms aizgājušajiem ļaudim. Par kol-
hoza gadiem ir saglabājis daudz
fotografiju.

— Jūs esat filmējis arī šajos lai-
kos.
— Tas nav salīdzināms, atšķirība
ir mūžīga. Tagad katrs ar telefonu
var filmēt. Vīnā brīdi filmēju ar
VHS kameru, bet plāvērā ģimeņi.
Sava priekā pēc dažreiz arī pagatā
kaut ko biju nofilmējis.

Palūkā filmiņu mazāk un DVD
formātā. Kad cēļāpā, sieva fotogrāfi-
es filmēju. Gan cēļāpāpāms ārzemēs,
gan izbraucienus pa Latviju. Uzrak-
stojis un kādus ģimeņu notikus pa-
lūkojis. Plāstākai sabiedrībai nēka
vairs nēnāpēmu. Tagad katrs pats
sev operators.

Deviņi krogi

— Kā jūs sākat interesēties par
novadpētniecību?
— Krācēja entuziasta. Kad palu
kolhoza, notika vērtības pārvērtē-
šana. Produktos — dāudz dokumentu
par sporta sacensībām, vīstējā, go-
da zīmes un raksti, lo tāls nēnāpā
laist postā! Tā ir mūsā dāvēs, mūsā
vēsture!

→ 5. lpp.

SĒRENĪTIS JĀNIS VOVERS. Rokās tā pati kamera "Kijev", ar kuru filmēta Sērene kolhoza gados.

Reas Voveres foto

LAIMĪGI ARVIEN. Rea un Jānis.

Foto no ģimeņu albuma

Tā ir mūsu dzīve, mūsu vēsture!

ROMAS CELOJUMS. "Kad ceļojam, sieva fotografē, es filmēju," teic Janis Voveris. Foto no ģimenes albuma

→ 4. lpp.

Pēc manas iniciatīvas bibliotēkā tika iekārta novadpētniecības istaba. Man palīdzēja Aija Arklīte, sieva, Aivars Strandiņš. Visi kopā mēs "sabūdiām" to istabu. Tas ir labs arguments, lai bibliotēkā pastāvētu. Ar novadpētniecību paplašinājām telpas, iepirkās bibliotēkai Dāma Auzernā, pieteicies pagastam, iekārtoja telpu bērnu grāmatām, tagadējā bibliotēkai organizē māsiskās izstādes. Katrs pa gabaliņam piebē, un tā puzle veidojas.

Sagā bīstā bibliotēkā ienāk apmeklētāji un tiec atzinīgus vārdus gan par bibliotēku, gan tās notiekšajām aktivitātēm, kas bagātina vietējo iedzīvotāju dzīvi.

— Kāpēc jums bija svarīgi visu saglabāt? Viegliā taču būtu izmest. Nav, un vis!

— Lai būtu pēctecība, lai redzētu, kas ir bijis. Nedrīkst visu aizmēst mēsaiņai un teikt, ka nav bijis! Tas ir svarīgi atcerēties un saglabāt vēsturi.

Cilvēki man atnesa materiālus, lūk, tie par Sērenes kolhoza 40. jubileju, Adolfa Kojana apkojumu, dažādi fakti minēti. Interesanta lasāmviela ir apkojumi valdei. Piemēram, kādas kolhozmēcības pasākumdarbi (rakstīti krievu valodā). "Es 1991. gada 24. janvārī darbā biju iedzēris tā, ka nakti negulēju. No rīta maz, bet "salāpjos" un gāju uz darbu". Līdzīgi ir atrodami arī latviešu valodā.

— Kāds jums pašam bijis nepārstāvētais atklājums par Sēreni?

— Kad biju zemes ierīkotājs, tad visi radniecību apliecinātie dokumenti nonāca Zemes komisijā un tie bija jāizskata. Secināju, ka sērenieši savstarpēji ir ļoti radniecīgi, lai sākti vīlēt no viena gala, aizvilktu līdz otram. Radniecība — tas man likās savdabīgi. Protams, karš visu izplūnāja. Varbūt tas saistīts ar to, ka tika precināti savā starpā pagasta robežās pēc vecāku iesaukumiem.

Kādreiz Sērenē bija deviņi krogi — līdz pat ļaunajai. Iedzīvotāji pēc Otrā pasaules kara bija diez reizi vairāk nekā tagad.

Kopj mežu un veido grāmatas

— Jums vēsture interesē arī plašākā aspektā?

— Neteiktu, ka plašākā, bet inte-

resē. Kad braucam ceļojumos, gids precīzi nosauca visus gabaliņus. Klausies un brīnes, bet palet lauks, un visu esi aizmirsis. Mēs filmējam un mājās pēc tam atskatām, tik un tā aizmirsas. Kaut kas jau aizkars, bet ja to visu varētu atcerēties!

— Jūs stāstāt par ceļojumiem. Jums ir vēl kādas intereses, aizraušanās?

— Kaut kā iztika jāgoda. Mums ir mežs, kad vajadzīga nauda, izstrādājam cirsma. Uztaisu "skatistumkonkursu", kurš izstrādās cirsma, pēc tam tā pašiem jāapmēro. Organizēju aršanu, tad jāmeklē stādī, jāstāda un jākopj — jāateno, jāpstrādā pumpuri ar repelentiem, lai stirnas neapgrauz. To daru labprāt. (Sēva Rea iestarpina, ka šajos darbos tiek iesaistīta visa ģimene, arī mazbērni — aut.) Jā, ģimene tiek iesaistīta, vien negribas agri celties, bet tas ir labākais laiks, lai mežā kaut ko padarītu. Tāpat arī māja un dārzs jāuzpasa.

Reiz sieva dzimšanas dienā uzdāvināja bilžu grāmatu ar fotogrāfijām un komentāriem par mani. Man iepatikas, un tagad veidoju tādas grāmatas, kas attiecas uz ģimēni, radniecību. Lūk, viena — "Volgas stāsti". Mūsu rīcība nokļuva automašīnā "Volga", un tad mēs to tevišādi "apbūdinām". Es bīdēju un iesaistīju arī krustmāti. Viņa uzrakstīja sīkātus iz "Volgas" dzīves. Sieva veidoja ilustrācijas. Tā mēs ar to "Volgu" braukājām, bijām Kuldīgā uz pasākumu "Padomju šarms", tad tas piederēja pie līetas un varēja par to iesmiēt. Piedalījāties "Dzin-tara Volga". Bīkerniekos un dažos retro auto pasākumos, tajā skaitā arī Aizkrauklē. — "Volga" ir 1973. gada, tādā 50 gadu, antīks auto.

Vēl ir tāds fotogrāmatu cikls — "Par lietām, vietām un cilvēkiem", kurš ietver "Pirts", "Meža", "Mājas un Dārza" grāmatas. Tēva piedzīvotais Otrajā pasaules karā man deva impulsu izveidot grāmatu "Dažādie karakalpi", te ir otrā daļa, pirmā vēl "japiedīpē".

— Ko tēvam nācās piedzīvot?

— Tēvs teica: es pa visu karu izšāvu tikai sešas lodes, tās pašas mās cības. Otrajā pasaules karā viņš bija legionārs. Tēvs negribēja karot un darīja visu, lai izvairītos no tā. Ceļā uz Volhovas fronti piedzīvoja krievu aviācijas uzlidojumu. Visi bija samukuši kādā šķūnī. Tēvs meista-

riģi imatēja kontūziju, nācās vērsties pie ārstiem. 1944. gada jūlijā viņam pienācās atvaļinājums. Vācieši, punktīgi cilvēki, palaida uz mājām Vīļanos. Tēvs atbrauca pie saviem vecākiem, un sagādīja, ka Vīļanos ienāca krievi. Tēva rīcība bija divi vāciešu izdoti dokumenti: viens, lai varētu braukt uz mājām — "Uhrlasschein", bet otrs — "Marschbefehl", kurā dots kaujas uzdevums. Izspēja otro, aizgāja pie čekista un parādīja papīru ar kaujas uzdevumu, pārliecināja, ka viņš ir dezertējis. Čekists ar sarkanu zīmuli pierakstīja uz "Marschbefehl" otra pusē "Izsludināts". Ieradies tādā datumā un tad gādā, tā viņš no visām represijām divainā kārtā izslēdēja. Pēc tam Kaunatas pamatskolā sāka strādāt par skolas direktoru (šo kategoriju, kā arī dzelzceļniekus padomju vara tajā laikā sarkanajā armijā neiesauca). Līdzīgi gadījās ar tēva brāli — dezertēja, slēpās mājās pie krasrs speciāli iebūvētā "kaba-tā", bunkura lopus kūti, bunkura mežā pie upes. Palika dzīvs. Pateicoties brīdinājumam, ģimene no izvešanas paslēpas kādu laiku mežā. Kad biju jaunāks, tam nepieversu uzmanību. Galvā tas iesēdās, un sāku par pārņemti radniecības interesēties, ka kuram vēstevim, sievas tēvu un radniecību, brālēniem, tēva brālī, krusttēvu un dēlu Andri, kurš ir zemessargs un savu izvēli izdarījis sakarā ar karadarbību Ukrainā. Pavisam cita motivācija. "Dažādie karakalpi" ir divas grāmatas ar foto un dokumentu kopijām.

Lai būtu Sērenes gars!

— Jūs jau gadus 40 esat sērenietis. Ko jums nozīmē šis pagasts?

— Te pagājuši mūža lielāka daļa. Man patik, ka pašreiz tiek iezīmēta Sērenes novads, kādreiz Liekela lums par to iestāšies. Varbūt nebūtu slikti, ja Sērenes novads centrs būtu Viesīte.

— Sērenes svētku devīze ir "Sērene bija, ir un būs". Vai, jūsuprāt, Sērenei ir nākotne?

— Domāju, ka jā. Kalab nē? Ja paklausās, tad dažbrīd kļūst drūmāk. Iedzīvotāju skaits samazinās. Tuvākajā nākotnē Sērene noteikti būs. Kā būs tālāk, nezinu.

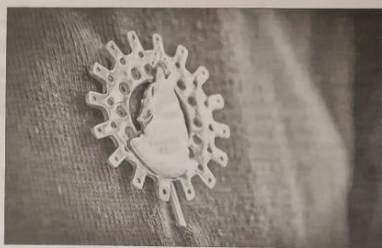
— Ko jūs novēlētu Sērenei un tās ļaudīm?

— Būtu veselīgiem, radošiem, priedīgiem, pavadīt dzīves mirklus, kādi tie doti, izbaudīt šo dienu!

Jāna dzīvesbiedre Rea piebilst:

— Runājot par "Sērene bija, ir un būs", gribētos, lai sēreniešu jaunā paaudzē apzinātos savu piederību Sērenei, būtu Sērenes patrioti un do-

tu savu ieguldījumu Sērenes turpināšanā attīstībā. Arastu, kur pie-līkt savu roku, ielikt savu domu, lai šeit viss notiktu. Ir mums sporta biedrība, bet vēl gribētos — lai dibinātos kāda aktīvo sēreniešu biedrība, kas turētu rūpi par Sērenes garu! ♦

GALVENĀ BALVA — sudraba rotadeta ar vilka siluetu.

Imanta Kaziļuna foto

Izsludināts konkurss "Sēlijas sudrabs 2023"

Izsludināta pretendentu pieteikšana konkursam "Sēlijas sudrabs". Tajā tiek godināti līdzilvēki, kuri ar savu darbu, vārdu vai dzīvesveidu ikdienā spodrina Sēlijas vēsturisko zemi. Pieteikumi tiek pieņemti līdz 30. septembrim, apbalvošanas ceremonija notiks 21. oktobrī Medumos.

JANIS DZIŅTAIS,
KOPIENU SADARBĪBAS TĪKLA
"SĒLIJAS SALAS" PĀRSTĀVIS

Konkursā pieteikumu var iesniegt ikviens Sēlijas iedzīvotājs vai organizācija. Par izvēlēto labo darbu veicēju jāraksta literārs jaunrades darbs brīvā formā (eseja, stāsts, dzejolis, luga vai jebkurš cits žanrs) vienas — triju lappušu apmērā.

Konkursa mērķis ir iepazīstināt plašāku sabiedrību ar ļaudīm, kas veicina gan visas Sēlijas izaugsmi, gan attīsta kādu no mazajiem vietām. Konkurss tiks godināti gan laureāti, kas vispārliecinošāk atbilst konkur-sa nolikumā minētajam vērtībām, gan pieteikuma autori. Līdzvērtīgu galveno balvu saņems trīs laureāti — sudraba rotadatu ar vilka siluetu, ko

speciāli konkursam gatavo juveliere Ranta Roga.

2022. gadā, kad konkurss norisinājās pirmo reizi, "Sēlijas sudrabu" saņēma Inga Kriķele no Subātes, Malaševskis ģimene no Bērenes un Andris Šinke no Sunākstes. Taču ne mazāk spoži mirdzēja visi tie divdesmit cilvēki, par kuriem pērnajā gadā tika saņemti pieteikumi. Sogad apbalvošanas ceremonijā notiks Sēlijas Sievotātko organizāciju koku-Medumu tautas namā 21. oktobrī.

Konkursa pieteikums — literārais darbs — jāiesūta līdz 30. septembrim pulksten 23.59 e-pastā: info@selsija.com.

Ar roku rakstīti darbi jānosūta pa pastu: Augšzemes ielā 8–3, Akniste, Jēkabpils novads, LV-5208. Pilns konkursa nolikums atrodams portālā selsija.com.

Konkursa patroni, Sēlijas Sudraba etaloni darbos, vārdos un pie-redzē — Skaidrīte Medvecka un Jānis Subatiņš. Konkurss rīko biedrība "Cēnszīmes" un kopienu sadarbības tīkls "Sēlijas salas" projektā "Savienojums. Viedā reģiona stratēģija Sēlijas vēsturiskajai zemei". ♦

KAIMIŅOS

Biržu ciema iedzīvotāji sūdzas par vircas smaku

Biržu tautas namā notika Biržu ciema iedzīvotāju diskusija ar SIA "Mīķelāni bekons" un Jēkabpils novada domes pārstāviem, lai lemtu, kā atrisināt problēmas ar vircas smaku, kas Biržu ciemā un apkārtnē rodas, zemiekiem uz laukiem ļeot uzņēmuma "Mīķelāni bekons" vircu. Iedzīvotāji par situāciju vēstulē informēja Jēkabpils novada pašvaldību, kas organizēja tikšanos. Apkojot priekšlikumus, iedzīvotāji rosināja uzņēmējiem un zemiekiem, kas izved vircu, gādāt par grafiku, lai ir noteikti konkrēti termiņi, cik ilgā laikā vircu jāizved uz lauka. Tāpat esot nepieciešams informēt cilvēkus, kad tas notiks. Izskanēja viedoklis, ka ideāli būtu izvešanu nodrošināt divi nedēļi, sliktākajā gadījumā — nedaudz ilgākā laikā.

Noslēdzies "Ceļojums tehnoloģiju pasaulē"

20 Ogres novada bērni un jaunieši iepazīna tehnoloģiju daudzveidību biedrības "Attīstības un inovāciju mācību centrs" organizētajās radošajās darbnīcās. LEGO robotu konstruēšanas, programēšanas un vadīšanas prasmes tika apgūtas darbnīcā "Robotu pavēlnieki". Bērni ne tikai veidoja sarežģītas robotu konstrukcijas, bet apguva, kā likt robotiem veikt dažādus uzdevumus un kā kontrolēt uzdevumu izpildi ar sensoru palīdzību. Neizpalika arī robotu sumo cīņās!

(www.bdaugava.lv, www.ogrenet.lv)

